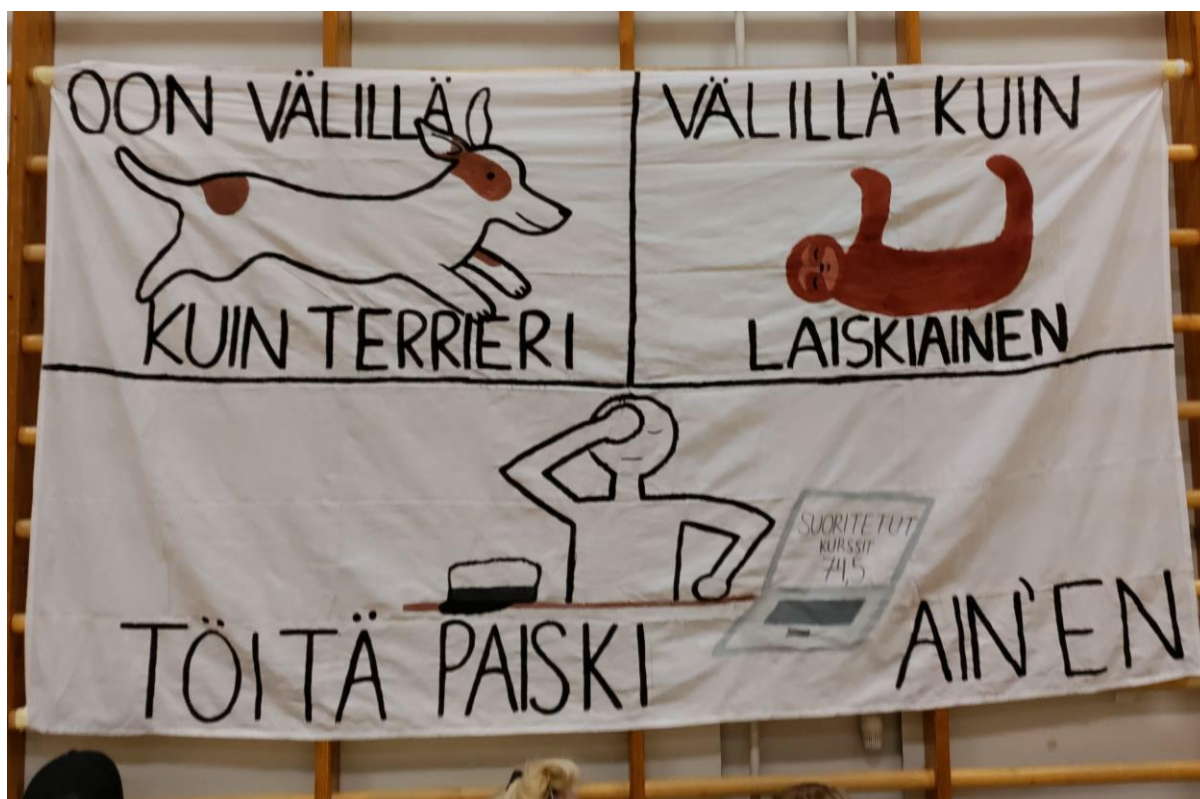

Sonkajärven lukion opinto-opas, lv. 2026–27

Tervetuloa aloittamaan Sonkajärven lukioon uutta lukuvuotta! Tästä opinto-oppaasta saat tietoa opetuksen järjestämisestä ja muista opiskeluusi liittyvistä asioista. Lukion opintojakson sisältöihin voit perehtyä lukion opintojakso-oppaasta, joka päivitetään vuosittain vastaamaan kunkin lukuvuoden tarjontaa.

Hyvinvointilukio

Sonkajärven lukio on **hyvinvointilukio**. Lukiossamme luodaan oppimisympäristö, jossa panostetaan opiskelijan kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, tarjotaan laajaa hyvinvoinnin ja oppimisen tukea ja varmistetaan rauhallinen, mutta tavoitteellinen opiskelutahti.

Vahvuuksiamme ovat

- **Henkilökohtainen kohtaaminen:** Kaikki opettajat sitoutuvat hyvinvointiteemaan ja osallistuvat sen edistämiseen omalla panoksellaan. Jokainen opettaja kohtaa kaikki opiskelijat yksilöllisesti.
- **Olemassa olevien vahvuuksien hyödyntäminen:** Kehittämisessä tukeudutaan lukion nykyisiin vahvuuksiin, joita hyödynnetään osana laajempaa hyvinvointiprofiilia ja markkinointia.
- **Nelijaksojärjestelmä:** Lukion nelijaksojärjestelmä tuo rauhaa opiskelun tahtiin ja vähentää suorituskeskeisyyttä.

Opiskelijan hyvinvoinnin tukijärjestelmät

Opiskelijoiden hyvinvointia tuetaan monitasoisesti arjen rakenteissa, ohjauksessa ja opiskelijahuollon palveluissa. Se näkyy mm. hyvinvointihuoltamona ja kartoituksina, hyvinvointipäivinä ja liikunnallisuuden lisäämisenä.

Lukion oppimäärä ja opinnot

Kuva: Hannu Keränen

Lukion oppimäärä sisältää opintoja vähintään **150 opintopistettä**. Opinnot suoritetaan opintojaksoina. Lukion oppimäärän suorittamiseen kuluu täysipäiväisesti opiskellen kolme lukuvuotta.

Opintojaksojen suorituspäättämiseksi suositellaan ensimmäisenä vuonna 60 opintopistettä, toisena vuonna 60 opintopistettä ja kolmantena 30 opintopistettä.

Lukio-opiskeluun liittyvää sanastoa:

Moduuli = Valtakunnalliset lukio-opinnot on jäsennelty opetussuunnitelman perusteisiin 1–3 opintopisteen moduuleiksi, joista jokainen lukio rakentaa omat opintojaksonsa

Opintopiste = Yhteen opintopisteeseen sisältyy 19 x 45 minuutin oppituntia. Lukio-opintojen suorittaminen vaatii vähintään 150 opintopistettä.

Opintojakso = Jokaisen lukion itse päättämä ja yhdestä tai useammasta oppiaineesta koostuva kokonaisuus, josta opiskelija saa arvosanan. Jos opintojakso koostuu useamman oppiaineen moduuleista, kaikista oppiaineista saa erillisen arvosanan. Opintojaksojen pituus vaihtelee. Esimerkiksi ENA1RUB11 on A-englannin ja B1-ruotsin yhteinen opintojakso. Jos opintojakso on oppiaineen sisäinen yhdistelmä (esim. ÄI2ÄI6), jokaisesta opintojaksoon kuuluvasta moduulista tulee sama arvosana.

Jakso = Lukuvuosi on jaettu neljään jaksoon, joissa jokaisessa on erilainen työjärjestys.

Pakolliset opinnot

Lyhyen matematiikan valinneilla pakollisia opintoja on 94 opintopistettä ja pitkän matematiikan valinneilla on niitä 102 opintopistettä.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

Valinnaiset opinnot syventävät ja täydentävät eri aineiden pakollisia opintoja. Jokaisen on suoritettava lukioaikana vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Valtakunnallisten valinnaisten opintojen sisältö huomioidaan ylioppilaskirjoitusten laadinnassa.

Muut opinnot

Opiskelijat voivat valita myös koulukohtaisia valinnaisia opintoja kirjoitusaineissa tai muun kiinnostuksen mukaan. Temaattiset opinnot ovat oppiainerajat ylittäviä opintokokonaisuuksia. Sonkajärven lukiossa valittavina olevat temaattiset opinnot vaihtuvat vuosittain, ja niistä tiedotetaan erikseen. Lukiossa opiskellaan laaja-alaisia opintokokonaisuuksia. Lukiossa aihekokonaisuudet huomioidaan toimintakulttuurissa ja eri oppiaineiden opetuksessa. Ne ovat oppiainerajat ylittäviä, laaja-alaisia teemoja, joiden toteuttamista syvennetään ja havainnollistetaan eri kurssien sisällöissä.

Temaattiset opinnot

1. Monitieteinen ajattelu (sisältö vähintään kahdesta oppiaineesta tai aihekokonaisuudesta)
2. Tutkiva työskentely teknologialla (ilmiöpohjainen tv-t-projekti)
3. Osaaminen arjessa (työelämän, vapaaehtoistyön, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssi).

Soveltavat taideopinnot

Soveltavat taideopinnot ovat kolme soveltavaa eli valinnaista taiteidenvälistä kurssia, joiden lisäämisestä kurssitarjonttimeen päättää koulutuksen järjestäjä:

1. Monitaiteellinen musiikkiprojekti
2. Nykyaikaisen taiteen keinoin (monitaiteellinen teos, esitys tai muu produktio)
3. Taidetta kaikilla aisteilla (teemaa tutkitaan eri taiteenalojen keinoin).

Nimensä mukaisesti nämä taideopinnot yhdistävät eri taiteenaloja ja eheyttävät musiikin, kuvataiteen ym. taideaineiden opetusta. Ne ovat niin ikään laaja-alaisia kokonaisuuksia, jotka osaltaan uudistavat toimintakulttuuria ja lisäävät avoimutta ja yhteistyötä lukion ulkopuolelle. Soveltavia taideopintoja toteutetaan muutaman vuoden välein.

Lisäksi voidaan laatia paikallisia soveltavia ja syventäviä opintojaksoja sekä opiskelijoille tarpeellisia tukijaksoja.

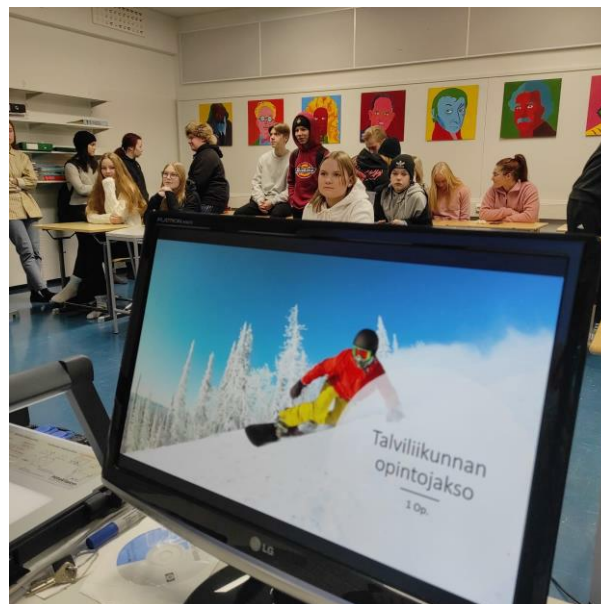
Lukiodiplomit

Valtakunnallinen opetussuunnitelma sisältää myös kahdeksan soveltavaa lukiodiplomikurssia. Näitä taito- ja taideaineiden "yo-kokeita" eli näyttötoita voi suorittaa Sonkajärven lukiossa liikunnasta, kuvataiteesta ja musiikista. Diplomien suorittamista kannattaa tiedustella suoraan aineenopettajalta.

Lukion aihekokonaisuudet ovat:

- aktiivinen kansalaisuus, yrittäjyys ja työelämä
- hyvinvointi ja turvallisuus
- kestävä elämäntapa ja globaali vastuu
- kulttuurien tuntemus ja kansainvälisyys
- monilukutaito ja mediat
- teknologia ja yhteiskunta.

Lukuvuoden työajat

Syyslukukausi 12.8. - 22.12.2026

Syysloma 12. - 18.10.2026, viikko 42

Joululoma 23.12.2026 - 6.1.2027

Kevätlukukausi 7.1. - 5.6.2027

Talviloma 8. - 14.3.2027, viikko 10

Pääsiäinen 26. - 29.3.2027

Helatorstai 6.5.2027

Vapaapäivä 7.5.2027

Päivän työskentelyajat ovat:

1. tunti klo 7.55–8.40 (45 min)

2. tunti klo 8.45–9.45 (60 min)

15 min tauko

3. tunti klo 10.00–11.30 (90 min)

ruokailutauko 30 min.

4. tunti klo 12.15–13.00 (45 min)

15 min tauko

5. tunti klo 13.15–14.00 (90 min)

5 min tauko

6. tunti klo 14.05–15.05 (60 min)

5 min tauko

7. tunti klo 15.05–16.00. (Tämän tunnin kesto riippuu siitä, minkä mittaiseen tuntipaikkaan ko. kurssin/opintojakson muut tunnit on sijoitettu.)

Uusintakoepäivät

- 27.08.2026
- 29.10.2026 (myös korotustenttipäivä)
- 28.01.2027
- 08.04.2027 (myös korotustenttipäivä)

Rästikoepäivät

- 2.12.2026
- 12.5.2027

Hyväksytyn opintojakson uusiminen

Hyväksytysti suoritettujen opintojaksojen arvosanaa voi yrittää korottaa kerran korotuskokeessa, joka järjestetään kaksi kertaa lukuvuodessa. Parempi arvosana jää voimaan. Korotuskokeeseen voi kuulua opettajan kanssa sovittuja painotuksia tai erikseen toimitettuja osaamistehtäviä. Hyväksyttyä arvosanaa voi yrittää korottaa myös osallistumalla uudelleen ko. opintojakson opetukseen. Parempi arvosana jää tällöinkin voimaan.

Etenemiseste

Matematiikan ja kielten opiskelussa syntyy etenemiseste, mikäli kahden peräkkäisen opintojakson arvosana on hylätty. Aineen opiskelu voi jatkua, kun vähintään toinen hylätyistä opintojaksoista on suoritettu hyväksytysti.

Opintojen hyväksilukeminen

Muissa oppilaitoksissa suoritettut opinnot voit liittää lukio-opintoihin, mikäli opinnot ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelmien mukaisia. Tarvittaessa sinulta voidaan edellyttää myös lisäsuorituksia. Aktiivinen toiminta kansalaisjärjestöissä, yhdistyksissä, vapaa-aikaan tai harrastuksiin liittyvissä toiminnoissa sekä uskonnollisissa yhteisöissä voi mahdollistaa hyväksilukemisen. Anomus korvaavien opintojen hyväksilukemisesta on tehtävä kirjallisesti.

Ohjaus

Jokainen opiskelija tekee lukio-opintojen alussa henkilökohtaisen opintosuunnitelman. Tätä varten järjestetään henkilökohtaista ohjausaikaa lukion aloittaville opiskelijoille, jotta he saavat mahdollisuuden keskustella ohjaajan kanssa suunnitelman tekemiseen vaikuttavista tekijöistä. Henkilökohtaista opintosuunnitelmaa myös päivitetään yhdessä opiskelijan kanssa säännöllisesti. Tällöin pohditaan myös sitä, miten tehdyt valinnat ja opintojen sisällöt ovat yhteydessä opiskelijan jatko-opinto- ja urasuunnitelmiin.

Opinto-ohjauksen vuosikello

1. vuosi

1. jakso: OPO1-opintojakso
2. jakso: henkilökohtaiset ohjauskeskustelut, joissa täytetään opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa.
3. jakso: ohjauskeskusteluja tarpeen mukaan.
4. jakso: Seuraavan vuoden valinnat ja henkilökohtaiset ohjauskeskustelut, joissa täydennetään tarvittaessa opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa.

2. vuosi

1. jakso: Ohjauskeskusteluja tarpeen mukaan
2. ja 3. jakso: OPO2-opintojakso, yo-info ja henkilökohtaiset ohjauskeskustelut, joissa täydennetään opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa (ylioppilastutkintosuunnitelma)
4. jakso: Seuraavan vuoden valinnat. Yo-info. Ohjauskeskusteluja tarpeen mukaan. OPO3 eli TET-harjoittelu.

3. vuosi

1. jakso: ohjauskeskusteluja tarpeen mukaan.
2. ja 3. jakso: yo-info ja henkilökohtaiset jatko-opintokeskustelut: vähintään yksi henkilökohtainen ohjauskeskustelu, jossa täydennetään henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa (jatko-opintosuunnitelma), yhteishakuneuvonta ja muu hakuneuvonta.
4. jakso: Ohjauskeskusteluja tarvittaessa (Opintojen loppuun saattaminen tai mahdollinen neljännen opiskeluvuoden suunnitelman tekeminen, tarvittava jatko-opintoneuvonta tms.)

Lisäksi opinto-ohjaukseen liittyviä vierailijoita ja vierailuja koko lukio-opintojen ajan. Ne liittyvät OPO1- ja OPO2 -opintojaksoihin.

Opiskelijalla on oikeus jälkiohjaukseen vuoden valmistumisestaan.

Kouluterveydenhuolto

Koulu- ja opiskeluterveydenhoitaja on tavattavissa koululla parillisten viikkojen maanantait klo 9–14. Voit varata ajan **Wilman tai sähköisen asiointin kautta**.

Opiskeluterveydenhuolto uudistui syyslukukaudesta 2026 alkaen. Keskeinen muutos on, että kaikki toisen asteen opiskelijat täyttivät opintojensa alussa digitaalisen terveystarkastuksen.

Ajanvarausohje sähköisesti (mobiililaitteella)

1. Mene osoitteeseen: **pshyvinvointialue.fi**
2. Valitse: **Asioi digitaalisesti OmaSavossa → Ajanvaraukset → Ajanvaraukset perusterveydenhuollon palveluihin**
3. Siirry digiasointiin ja tunnistaudu **eTerveyspalveluun**
4. Valitse Menu-valikosta:
 - **Ajanvaraus → Varaa aika**
 - Asiakkuus: **Opiskeluterveydenhuolto**
 - Palvelu: esim.

- a. 1.vuoden opiskelijan terveystarkastus (2. aste, lukio)
- b. Ehkäisyn aloituskäynti/vaihto
- c. Ehkäisyn seurantakäynti
 - Toimipiste: **Sonkajärven lukio**
 - Vastaanottaja: **Niina Kettunen**

Puhelimitse voi ottaa yhteyttä arkisin kello 8–15 p. 040 712 1085.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä oppilaiden, vanhempien ja muun oppilashuollon henkilöstön kanssa. Tavoitteena on kannustaa oppilasta omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen. Kouluterveydenhuolto tukee omalta osaltaan myös koko kouluyhteisön hyvinvointia.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa työskentelevät **terveydenhoitaja ja lääkäri**.

Kouluterveydenhuollon työ painottuu lakisääteisesti ennaltaehkäisevään työhön. Se ei sisällä sairaanhoitoa. Koululaisten sairaanhoito tapahtuu pääsääntöisesti terveyskeskuksissa.

Kiireelliset asiat hoidetaan **lisalmen sairaalan päivystyksessä, puhelinneuvonta on numerossa 0172724222**. Sosiaali- ja terveydenhuollon päivystystoimintojen neuvonta- ja ohjauspalvelu on **numerossa 116117**. **Hätänumero on 112**.

Hammashuolto

Ajanvaraus Sonkajärven hammashoitolaan on arkisin klo 8–16, p. 017 272 4400.

Koulupsykologin palvelut

Koulupsykologi Heidi Passoja (p. 044 711 3002) on tavattavissa Sonkajärvellä torstaina ja perjantaina.

Psykologi työskentelee yhteistyössä oppilaiden, oppilaiden huoltajien, koulun henkilökunnan sekä tarvittaessa muiden oppilasta hoitavien tahojen kanssa.

Esikoulussa psykologin tehtävä on tukea lasten kouluvalmiuksia ja tarvittaessa arvioida tuen tarpeita ja tarjota tukea mm. kasvuun, kehitykseen ja tunne-elämään. Peruskoulussa psykologin tehtävänä on arvioida ja selvittää lapsen kehityksessä, koulunkäynnissä tai oppimisessa esiin tulevia pulmia ja tarjota näihin tukea. Lukiossa psykologin tehtäviin kuuluu myös tarjota lyhyt kestoisia tukikäyntejä, joissa voidaan käydä läpi opiskelun ja jaksamisen haasteita, mielialaoireita, stressiä ja kaikenlaisia elämänmuutoksia sekä kriisejä.

Lisäksi psykologi voi tarjota neuvontaa ja ohjausta myös huoltajille. Psykologi tarjoaa myös konsultaatioapua koulun henkilökunnalle ja voi osallistua koululaisten hyvinvoinnin edistämiseksi tarkoitettuun yhteisölliseen työhön.

Oppilas/opiskelija voi hakeutua psykologille ottamalla yhteyttä puhelimella tai wilman kautta sekä esimerkiksi huoltajan, opettajan tai terveydenhoitajan välityksellä.

Kuraattoripalvelut

Kuraattori Maarit Aho (p. 040 154 6933) on tavattavissa Sonkajärven kouluilla tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin.

Kuraattori voi olla oppilaan tukena kouluarjessa ja tavata oppilaan kanssa esimerkiksi kaverisuhdeasioihin liittyen, koulunkäynnin haasteiden sekä motivaatiopulmien vuoksi, sekä mielen hyvinvointiin ja itsetuntoon liittyvissä asioissa. Kuraattorin kanssa voi keskustella luottamuksellisesti kouluhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä, mahdollisista elämänmuutoksista ja kodin arkeen liittyvistä asioista.

Yksilöllisen opiskeluhoultotyön ohessa psykologi ja kuraattori osallistuvat koulun yhteisölliseen opiskeluhoultotyöhön esimerkiksi ryhmä- ja luokkatasolla, sekä toimivat osana koulun yhteisöllistä toimintaa. Psykologin ja kuraattorin palvelut kuuluvat jokaiselle esiopetuksen, perusasteen ja lukion oppilaille/opiskelijoille.

Oppilaan tuki voidaan järjestää yhteistyössä mm. koulun, perheiden ja yhteistyötahojen kanssa.

Työn painopiste on ennaltaehkäisevässä ja varhaisen vaiheen tuessa.

Oppilas/opiskelija voi hakeutua kuraattorille ottamalla yhteyttä puhelimella tai wilman kautta sekä esimerkiksi huoltajan, opettajan tai terveydenhoitajan välityksellä.

Opiskelijakuntatoiminta

Lukiossa toimii opiskelijakunta, johon kuuluvat kaikki koulun opiskelijat. Opiskelijat valitsevat itse keskuudestaan opiskelijakunnan hallituksen. Opiskelijakunta pyrkii edistämään kouluviihtyvyyttä mm. järjestämällä oppilaille tapahtumia, juhlia ja teemapäiviä.

Opiskelijakunnan ohjaajana toimii Tarja Mahlberg.

Oppivelvollisuus ja lukion maksuttomuus

Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai hän on sitä ennen suorittanut toisen asteen opinnot loppuun. Opintojen tulee edistyä henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti: jos opiskelija ei kuukauteen osallistu opetukseen, hänet katsotaan eronneeksi koulusta. Opiskelija voi itse erota koulusta vain, jos hänellä on uusi opiskelupaikka.

Opiskelijalle maksuttomia ovat

- opetus
- päivittäinen ruokailu
- opetuksessa tarvittavat oppikirjat ja muut materiaalit
- opetuksessa tarvittavat työvälineet, -asut ja -aineet
- ylioppilastutkinnon 5 koetta sekä niiden osalta hylättyjen kokeiden uusiminen
- vähintään seitsemän kilometrin pituiset koulumatkat (Kelan koulumatkatuki)

Opiskelijalla on kuitenkin oikeus käyttää myös omia oppikirjoja, -materiaaleja ja työvälineitä.

Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkestä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista voidaan periä kohtuullisia maksuja. Lukio voi myös järjestää esimerkiksi kansainvälistymiseen liittyviä ulkomaanmatkoja, joiden matka- ja majoituskustannuksista opiskelija vastaa itse. Maksuttomuus päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Lukiolaiset ja ammatillista peruskoulutusta tai yhdistelmäutkintoa suorittavat voivat saada tukea päivittäisiin koulumatkoihin. Koulumatkatukea haetaan erikseen joka lukuvuosi. Lomake on Kelan sivuilla ja se toimitetaan koulusihteerille.

[Lue enemmän KELAn tuista opiskelijalle.](#)

Ylioppilastutkinto

Tähän tiedotteeseen on koottu keskeisimmät asiat, jotka koskevat ylioppilastutkintoon osallistumista. On tärkeää, että tutustut niihin huolellisesti. Saat lisää tietoa lautakunnan yleisistä määräyksistä ja ohjeista.

Tutustu näihin ohjeisiin:

[Digitaalisen ylioppilaskokeen ohje](#)¹

- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit, Koeympäristön ohjeet
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori: <https://math-demo.abitti.fi/>

Ilmo-työkalun avulla voit kokeilla, millaisilla aineyhdistelmillä voit suorittaa ylioppilastutkinnon (siirryt toiselle sivustolle): <https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>

[Tietoa kokelaalle](#) | Ylioppilastutkintolautakunta²

¹<https://cheat.abitti.fi/> ²<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle>

Ylioppilastutkinnon suorittaminen

Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana (ks. kuitenkin kohta 'Hylätyn kokeen uusiminen'). Tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Sinun on suoritettava kaikki kokeet samalla kielellä. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun ilmoittaudut ensimmäisen kerran pakolliseen tai ylimääräiseen kokeeseen. Tutkintosi on valmis, kun olet suorittanut pakollisten kokeiden lisäksi lukion oppimäärän tai muut tutkintoon oikeuttavat opinnot esimerkiksi ammatillisessa oppilaitoksessa.

Tutkintoon kuuluu vähintään viisi koetta.

Äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Voit valita kolme muuta pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta: toisen kotimaisen kielen koe, yksi vieraan kielen koe, matematiikan koe ja yksi reaaliaineen koe. Pakollisiin kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe. Voit lisäksi sisällyttää tutkintoosi yhden tai useamman ylimääräisen kokeen. Voit valita myös sellaisia ylioppilastutkinnon ainevalikoimaan kuuluvia aineita, joita ei opeteta omassa lukiossasi.

Kokeen suorittaminen

Kaikki kokeet suoritetaan digitaalisesti. Tutustu hyvissä ajoin digitaalisten ylioppilaskokeiden suorittamiseen.

Sinulla tulee olla kokeessa mukana tietokone, tietokoneen virtajohto ja langalliset kuulokkeet. Noudata lukiosi antamia ohjeita. Sinun tulee osata käynnistää oma tietokoneesi USB-muistitikulta. Huolehdi siitä, että valitset koejärjestelmässä sen kokeen, johon olet ilmoittautunut. Valitse myös oikea kieliversio kokeesta.

Jos teet väärän kokeen, koesuorituksesi hylätään.

Sinun tulee noudattaa lautakunnan määräyksiä. Matkapuhelimen ja muiden elektronisten laitteiden (kuten älykellojen) tuominen koetiloihin on kielletty. Langattomien laitteiden (esimerkiksi Bluetooth-kuulokkeet, langattomat hiiret jne.) käyttö on myös kielletty. Vilpistä tai tutkintojärjestyksen rikkomisesta seuraa, että kaikki kokeesi hylätään kyseisellä tutkintokerralla etkä mahdollisesti saa ilmoittautua seuraavalle tutkintokerralle.

Tutkintoon ilmoittautuminen

Syksyn tutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään 25.5. ja kevään tutkintoon viimeistään 21.11.

Jos olet osallistunut syksyn yo-tutkintoon, voit kuitenkin ilmoittautua kevään tutkintoon vielä rehtorin ilmoittamaan määräaikaan mennessä, viimeistään 1.12. Ilmoittautuminen tehdään Wilmassa sähköisesti. Tarkista, että tietosi ovat lomakkeessa varmasti oikein. Alle 18-vuotiaan kokelaan ilmoittautumisen allekirjoittaa huoltaja. **Ilmoittautuminen on sitova.**

Et voi jälkikäteen muuttaa valintojasi, jotka koskevat aineyhdistelmää, kokeen pakollisuutta tai ylimääräisyyttä tai kokeen tasoa. Voit erityisen painavasta syystä hakea muutosta ilmoittautumistietoihisi, jos ilmoittautumisessa on todistettavasti tapahtunut virhe. Määräajan päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen lautakunta voi hyväksyä vain erityisen painavasta syystä. Voit kirjallisesti peruuttaa rehtorin hyväksymän ilmoittautumisesi syksyn tutkintoon viimeistään 5.6. ja kevään tutkintoon viimeistään 1.12.

Tutkintomaksut

Jos olet oikeutettu oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen, voit suorittaa myös

ylioppilastutkinnon kokeita ilman maksua. Ilmoittautuessasi tutkintoon olet velvollinen maksamaan tutkintomaksut, jotka koostuvat perusmaksusta ja koekohtaisista maksuista. Maksut maksetaan lukion antamien ohjeiden mukaisesti.

Jos olet maksuttomuuden piirissä, voit suorittaa maksuttomasti viisi ensimmäistä koetta. Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua kyseisen kokeen uusintaan ilman maksua. Jos osallistut samalla tutkintokerralla useampaan kuin viiteen kokeeseen, voit itse valita, mitkä sen tutkintokerran kokeista suoritat maksuttomasti. Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun saat ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi. Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy kuitenkin viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta. **Ota yhteyttä lukioosi, jos sinulla on maksun maksamiseen liittyviä kysymyksiä.**

Voit pyytää koekohtaisten maksujen palauttamista, jos sinulla ei ole osallistumisoikeutta tai lautakunta on hakemuksestasi mitätöinyt ilmoittautumisesi. Äidinkielen koekohtainen maksu voidaan palauttaa vain, jos et ole osallistunut sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeeseen samalla tutkintokerralla. Pyyntö maksujen palauttamisesta on esitettävä lautakunnalle viimeistään sen vuoden loppuun mennessä, jonka aikana järjestetystä tutkinnosta on kyse. Et voi saada ylioppilastutkintotodistusta, jos et ole suorittanut tutkintomaksuja.

Hylätyn kokeen uusiminen

Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa. Tämä koskee sekä pakollisia että ylimääräisiä kokeita.

Kun uusia hylätyn pakollisen kokeen, voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintosi pakollisiin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe. Jos määräaika kuluu umpeen tai et selviydy kolmannellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava koko tutkinto uudelleen.

Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei voi vaihtaa koetta uusittaessa. Voit kuitenkin täydentää tutkintoa suorittamalla eri tason kokeen sen jälkeen, kun olet suorittanut ylioppilastutkinnon hyväksytysti. Hylätystä ylimääräisestä kokeesta ei tule merkintää todistukseen.

Jos olet ilmoittautunut viiteen pakolliseen kokeeseen ja tullut hylätyksi jossakin niistä, voit osallistua tutkintoon vain hylätyn tai hyväksytyn kokeen uusijana, kunnes olet suorittanut tutkinnon. Voit täydentää tutkintoa uusilla aineilla vasta kun olet suorittanut ylioppilastutkinnon.

Hyväksytyn kokeen uusiminen

Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa. Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse. Jos uusia jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana. Jos uusia kokeen tutkintotodistuksen saamisen jälkeen, saat uusitusta hyväksytystä kokeesta erillisen todistuksen. Saat halutessasi uusia myös kokeen, josta lautakunta on antanut arvosanan laudatur.

Täydentäminen

Tutkinnon täydentäminen uusilla kokeilla on mahdollista sen jälkeen, kun olet suorittanut tutkinnon. Täydentämisen ajankohdan voit valita itse. Voit myös täydentää tutkintoa jo suorittamasi oppiaineen eritasoisella kokeella. Saat erillisen todistuksen näistä uusista hyväksytyistä kokeista. Voit uusia kokeen niin monta kertaa kuin haluat.

Kompensaatio

Kokelas voi suorittaa ylioppilastutkinnon hyväksytysti, vaikka hän saisi tutkintoon vaadittavasta kokeesta hylätyn arvosanan. Lautakunta myöntää kompensatiopisteitä sen mukaan, mitkä arvosanat kokelas on saanut muista kokeistaan seuraavasti:

laudatur	7 pistettä
eximia cum laude approbatur	6 pistettä
magna cum laude approbatur	5 pistettä
cum laude approbatur	4 pistettä
lubenter approbatur	3 pistettä
approbatur	2 pistettä

Kompensatiopisteitä saa vain tutkintoon vaadittavista kokeista eli enintään neljästä hyväksytysti suoritetusta kokeesta.

Kokelas tarvitsee yhteensä 10 pistettä kompensoidakseen hylätyn arvosanan (i).

Vain yhden hylätyn kokeen voi kompensoida.

Tutkinnon uudelleen aloittaminen

Jos haluat erityisen painavasta syystä aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta tutkinnon ollessa vielä kesken, tähän on pyydetty kirjallinen lupa lautakunnalta.

Ilmoittautumisen mitätöiminen

Ilmoittautuminen on sitova. Jos olet ilmoittautunut tutkintoon ja sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi. Lautakunta voi hakemuksesi perusteella mitätöidä ilmoittautumisen, jos kokeesta pois jäämiseen on erityisen painava, lautakunnan hyväksymä syy. Hakemukseen on liitettävä esimerkiksi lääkärintodistus sairaudesta, todistus ulkomailla opiskelusta tai työskentelystä kokeiden aikana tai todistus varusmiespalveluksen aiheuttamasta esteestä. Opiskelu tai työskentely kotimaassa tai pelkkä varusmiespalvelus ei riitä perusteeksi ilmoittautumisen mitätöintiin. Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä ylioppilastutkinnon suorittamisaikaa. Ilmoittautuminen äidinkielen kokeeseen voidaan mitätöidä, jos olet pätevästä syystä estynyt osallistumasta joko lukutaidon tai kirjoitustaidon kokeeseen tai molempiin saman tutkintokerran aikana.

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

Tutkinnossa voidaan ottaa huomioon sairaus, vamma, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus, erityisen vaikea elämäntilanne tai vieraskielisyys. Ensisijainen tapa ottaa koesuoritusta heikentävä syy huomioon ylioppilastutkinnossa on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen. Pistekorotus kohdistuu jatkossa ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty. Pistekorotuksen hylättyyn kokeeseen voi saada riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty. Kysy lisätietoja lukiostasi tai lue lisää erityisjärjestelyistä lautakunnan verkkosivuilta. Lausunnot ja hakemukset toimitetaan lautakunnalle määräyksissä olevien aikataulujen mukaisesti.

Tarkistuspyynnöt

Kun tulokset ovat valmistuneet, näet suorituksesi Oma Opintopolku -palvelussa. Jos epäilet, että tulokset ovat virheellisiä, ota yhteyttä opettajaasi tai rehtoriin asian selvittämiseksi.

Oikaisuvaatimus

Jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe, saat vaatia lautakunnalta asiaan oikaisua. Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvosteltu koesuoritus nähtäväksesi. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä kokelas itse tai alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja. Oikaisuvaatimus tehdään lautakunnan sähköisessä asiointipalvelussa. Oikaisuvaatimus on maksullinen. Maksu maksetaan sähköisessä asiointipalvelussa oikaisuvaatimuksen lähettämisen yhteydessä ja palautetaan, jos arvosana tai pistemäärä muuttuu oikaisuvaatimuksen johdosta.

Nimitietojen julkaiseminen

Sekä lautakunnalla että lukiolla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi mm. tiedostusvälineille sen jälkeen, kun tietojen oikeellisuus on varmistettu. Jos haluat nimesi julkaistavaksi, rastita kyseinen kohta Wilma-lomakkeella yo-ilmoittautumisen yhteydessä. Jos sinulta puuttuu kurssisuorituksia, et saa lukion päättötodistusta etkä voi valmistua ylioppilaaksi.

Ylioppilastutkintotodistus

Ylioppilastutkintotodistus lähetetään oppilaitokseesi, kun olet suorittanut hyväksytysti kaikki viisi pakollista koetta ja lisäksi saanut lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta. Jos olet ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen käynyt uusimassa jonkin kokeen tai täydentämässä tutkintoasi, saat näistä kokeista erillisen todistuksen, joka lähetetään oppilaitokseesi.

Todistusjäljennökset ja käännökset todistuksista

Jos alkuperäinen ylioppilastutkintotodistuksesi tai todistuksesi hyväksytyjen kokeiden suorittamisesta on kadonnut, voit tilata todistusjäljennöksen lautakunnan verkkosivuilta. Voit tilata todistuksista myös ruotsin- tai englanninkielisen käännöksen. Jäljennökset ja käännökset ovat maksullisia, ja niiden toimitusaika on yleensä kaksi viikkoa.

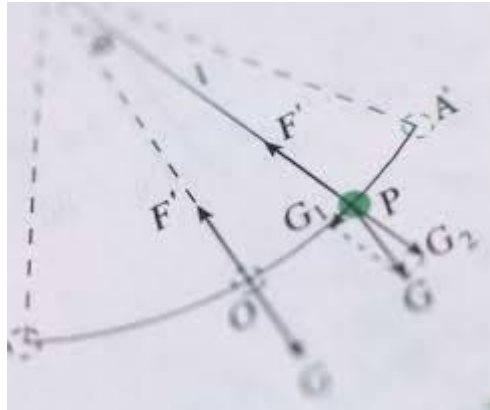
Lukuloma

Syksyn yo-kirjoitukset:

Syksyn ylioppilaskoetta varten voit anoa maksimissaan viisi päivää lukulomaa. Koulu ilmoittaa lukuloman ajankohdan joka syksy erikseen. Lukulomaa anotaan Wilmassa sähköisellä lomakkeella, ja anomus osoitetaan rehtorille. Kirjoitettavien aineiden tunneille on kuitenkin osallistuttava. Preliminäärejä järjestetään tarvittaessa.

Kevään yo-kirjoitukset:

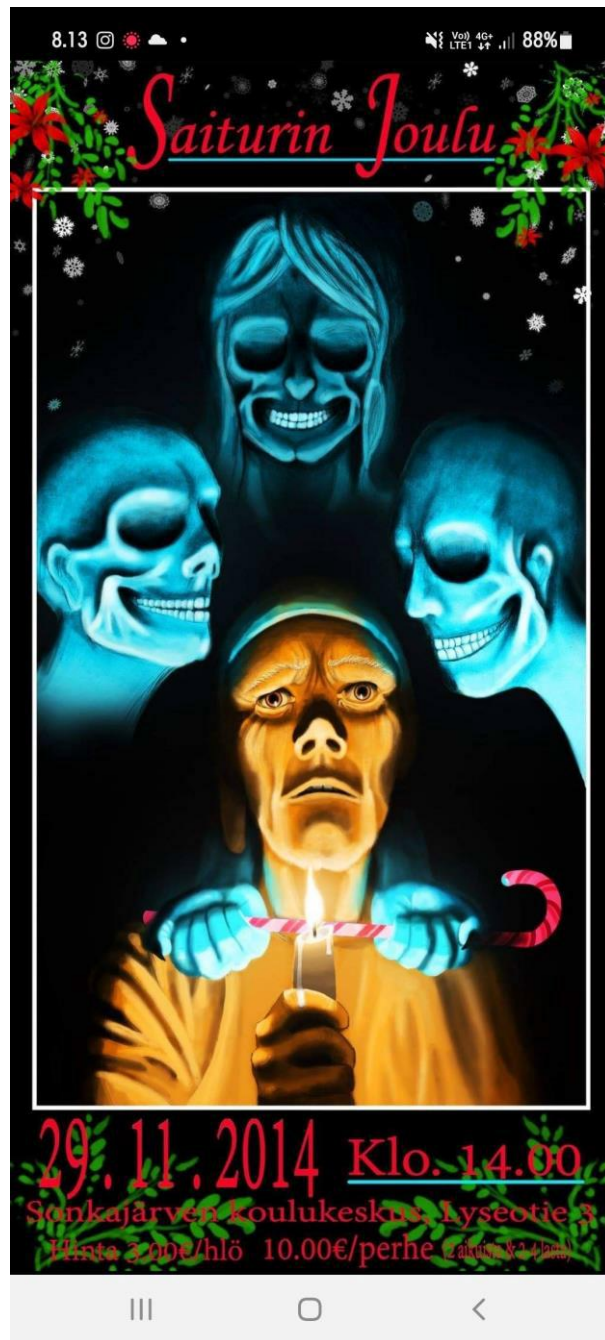
Abit: Preliminäärikokeet pidetään viikolla 9 joka päivä. Jos opiskelijalla ei ole kyseisenä päivänä preliminäärikoetta, se on hänelle lukulomapäivä. Viikon 9 jälkeen lukio ei velvoita 3. vuosikurssin opiskelijoita osallistumaan oppitunneille. Opiskelijan ei tarvitse hakea erikseen lukulomaa Wilmassa. Ilmoitus ryhmänohjaajalle riittää.

<https://snellmanedu.fi/>

Monitaiteelliset projektit ja kulttuurimatkat

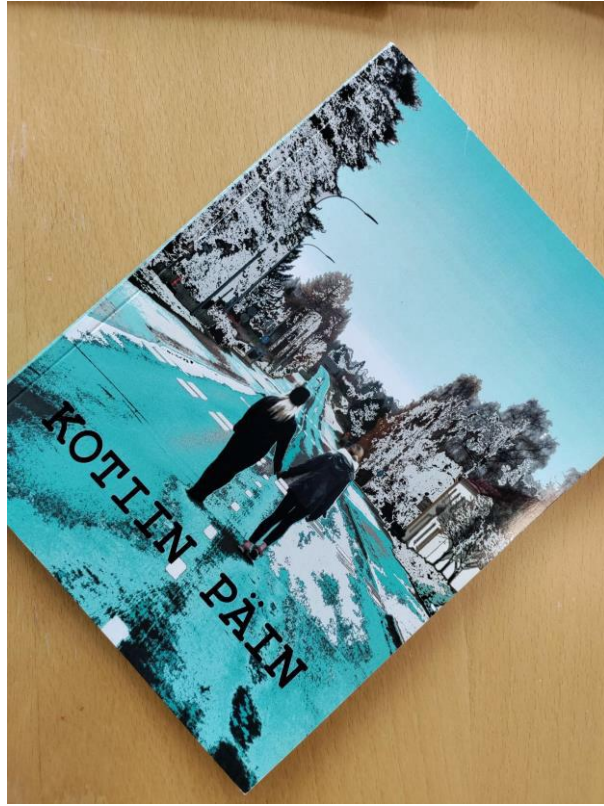

1 - Saiturin joulu - huikea esitys!

Lukioaikanaasi voit osallistua myös monitaiteellisiin projekteihin ja saat tilaisuuksia kehittää taiteellista, luovaa ajattelua ja ilmaisutaitoja taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Voit saada opintojakson musiikista, teatteritaiteesta, lavastuksesta tai muusta teemaan liittyvästä aiheesta.

Lukioaikanaasi toteutetaan myös kulttuurimatka, joka on suuntautunut Helsinkiin.

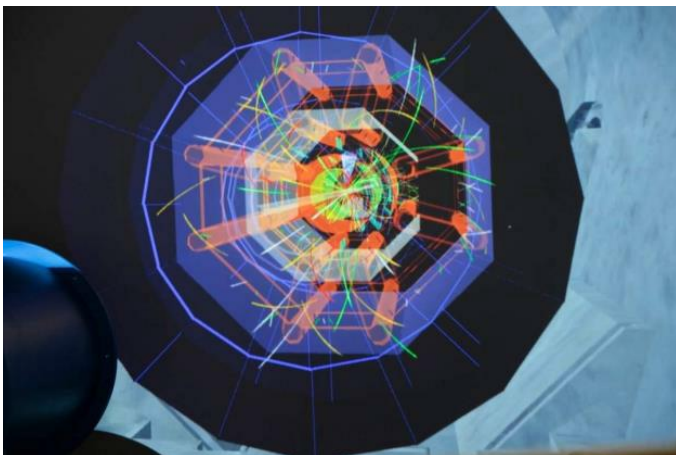

2 - *Kotiin päin* -projekti tuotti kirjan ja esityksen.

Kansainvälinen toiminta

Lukiossamme toteutetaan aktiivisesti kansainvälistä yhteistyötä. Opintoretket tai hankkeet kuuluvat lukioaikaasi Sonkajärven lukiossa tarjonnan mukaan. Tiedeleiri Cernissä on kuulunut useiden opiskelijoiden unohtumattomiin kokemuksiin.

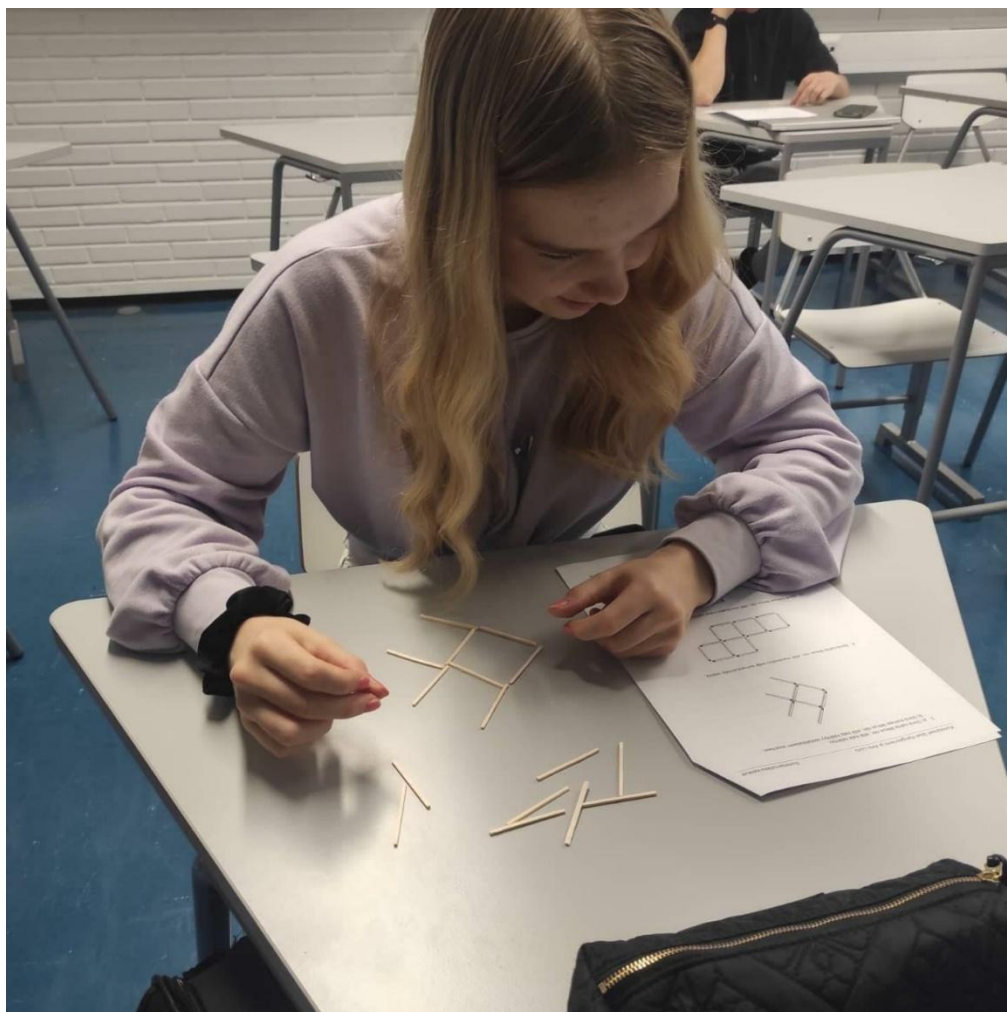

3 - Cern-tiedeleirillä Sveitsissä tutkittiin fysikaalista pyörrettä.

4 - Katutaidetta Portugalissa jättiristipistoilla

Koulun arkea...

*6 - Opiskelijoille on tarjolla monenlaisia tapahtumia, retkiä ja aktiviteetteja.
Syksyllä 2021 hyvinvointimatka suuntautui Kalajoelle.*

7 - Sirkustyöpaja

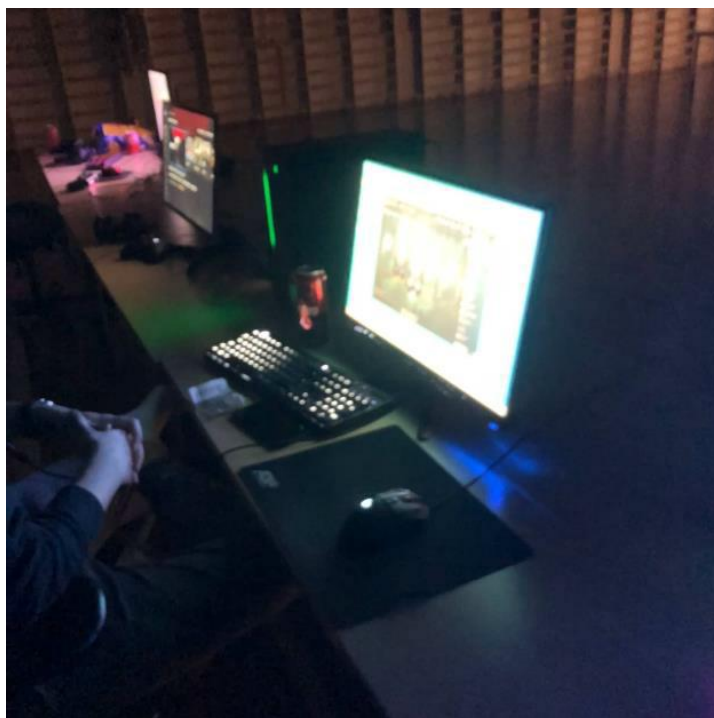
8 – Yhteinen abihuppari on tärkeä osa ryhmähenkeä.

9 - Jäljellä 100 päivää!

10 - *Opiskelua tämäkin*

11 - *Yötä päivää laneilla*

... ja juhlaa!

12 - Vanhat seilaa ..

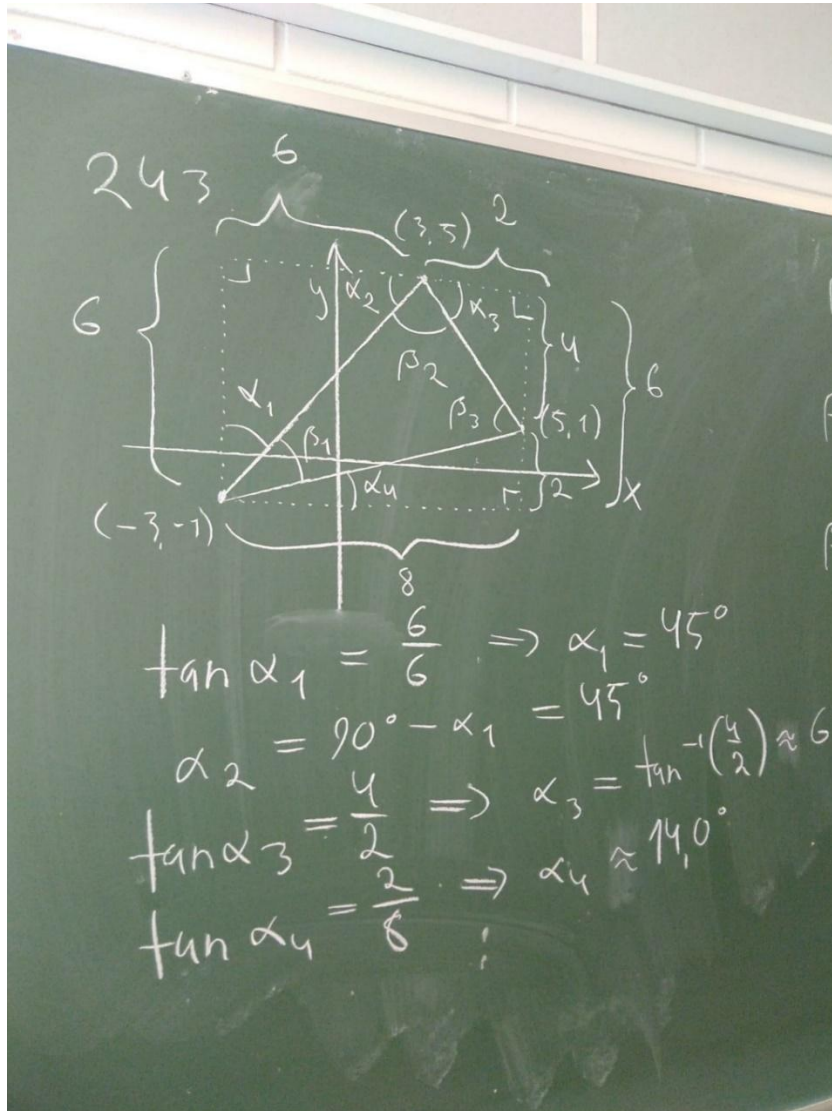

13 - ...tanssii

14 - ... ja lopuksi luvassa juhlaillallinen vanhoille ja läheisille.

Hallinto ja yhteystiedot

Sonkajärven lukio

Lyseotie 3

74300 SONKAJÄRVI

Rehtori Eveliina Suanto	0400 768 623
Koulusihteeri Jaana Korolainen	040 675 0032
Koulusihteeri Riikka Holm	040 675 0014
Opinto-ohjaaja Teija Korhonen	040 572 8414
Kouluterveydenhoitaja	040 712 1085
Koulukuraattori Maarit Aho	040 154 6933
Erityisopettaja Henni Halttunen	040 675 0016

Henkilökunnan tavoitat parhaiten Wilman kautta.